

PAIKALLISET VAHVUUDET KÄYTTÖÖN AFRIKAN VALTIOIDEN JÄLLEENRAKENNUKSESSA Suomenkielinen yhteenveto Ulkopoliittisen instituutin raportista 22

Paikallinen tieto ja vahvuudet sivuutetaan usein silloin kun länsimaat tukevat afrikkalaisten valtioiden jälleenrakennusta konfliktien jälkeen. Länsimaat pitävät usein rauhanprosesseja keskeisimpänä asiana jälleenrakennuksessa. Tämä ”peace as state building” -lähestymistapa ei ole kuitenkaan usein tuottanut haluttuja tuloksia: vakautta, yhteiskuntakehitystä ja lisääntynyttä hyvinvointia.

On ilmeistä, että kuilu lahjoittajamaiden retoriikan ja paikallisten ihmisten todellisuuden välillä on syvenemässä. Onkin syytä arvioida kriittisesti uudelleen keinoja tukea rauhanprosesseja ja valtioiden uudelleenrakentamista. Lahjoittajamaiden ei pitäisi keskittyä pelkästään siihen miten asioiden *pitäisi olla*. Sen sijaan pitäisi tarkastella sitä mitä *on jo olemassa* ja miten näitä olemassa olevia kapasiteetteja voisi hyödyntää. Tältä realistiselta pohjalta toteutettu ulkomainen apu heikolle valtioille voisi tuoda kehitystä ja muutosta rakentavampaan suuntaan.

Lahjoittajamaiden ja kansallisten eliittien välille syntyy usein ristiriitaa uudelleenrakennustilanteessa. Lahjoittajat pyrkivät edistämään poliittista vakautta ja kehitystä pystyttämällä uudelleen virallisia valtiorakenteita. Kansallinen valtaeliitti taas pyrkii säilyttämään olemassa olevaa hallintoa ja vahvistamaan sen valta-asemaa. Usein erilaisilla epävirallisilla toimijoilla on tällaisessa tilanteessa vahva rooli.

Näistä niin sanotuista heikoista valtioista löytyy kuitenkin myös innovatiivisia, paikallisesti kehitettyjä hallintojärjestelyitä jotka sekoittavat valtiollisia ja ei-valtiollisia elementtejä toiminnassaan. Niissä on kehittynyt myös erilaisia pragmaattisia tapoja ylläpitää rauhaa ja järjestystä. Tämänkaltaiset paikalliset järjestelyt ja ratkaisut jäävät usein avun antajilta huomiotta. Kun keskustellaan siitä mitä on jo olemassa paikallisesti ja mitä voisi käyttää uudelleenrakentamisen lähtökohtana, kysymys pitäisi nähdä laaja-alaisesti, kielteisine ja myönteisine piirteineen.

>>>>>

Olosuhteet heikoissa valtioissa ovat usein vaikeat, on taloudellisia ja sosiaalisia sekä hallinnon vastuuttomuuteen liittyviä ongelmia. Näiden lisäksi huomiota pitäisi kuitenkin kiinnittää myös paikallisiin toimijoihin, jotka *lisäävät* turvallisuutta ja ennakoitavuutta paikoissa joissa valtio on vain löyhästi ollut mukana ihmisten elämässä.

Tällaisia paikallisia, ei-valtiollisia toimintoja ja mekanismeja konfliktin jälkeisessä elpymisessä ja järjestyksen ylläpidossa ei ole käsitelty erityisen paljon politiikan ja kansainvälisten suhteiden tutkimuksessa. Niiden lähempi tarkastelu kuitenkin lisääisi ymmärrystä paikallisista olosuhteista sekä rauhan ja kestäväen poliittisen järjestyksen edellytyksistä.